

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa S. K.

przeciwko Przedsiębiorstwu Handlowo - Usługowo - Produkcyjnemu D. J. K. i H. K.
Spółce Jawnej w C.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 marca 2013 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie zawarte w punkcie drugim wyroku

Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 16 października 2012 r.,

**oddala zażalenie i pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego Sądowi Okręgowemu w S.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 27 marca 2012 r. zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowo-Produkcyjnego „D.” J. K. i H. K. spółki jawnej na rzecz powoda S. K. kwotę 26.096 zł z ustawowymi odsetkami od 23 stycznia 2007 r., oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł o kosztach procesu. Wyrok ten zaskarżyły apelacjami obie strony.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 16 października 2012 r. oddalił apelację powoda od rozstrzygnięcia oddalającego żądanie zapłaty kwoty 21.844 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, uchylił zaskarżony wyrok w pozostałej części i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutów powoda kwestionujących oddalenie powództwa w zakresie żądania odszkodowania w kwocie 21.844 zł za poniesione koszty wybudowania zbiornika na gnojowicę, wskazując, iż w związku z wybudowaniem tego zbiornika powód nie poniósł żadnej szkody. Za uzasadnione natomiast uznał zarzuty obu apelacji odnoszące się do pozostałej części zaskarżonego wyroku. Wskazał, że ocena zasadności roszczeń powoda wymaga przede wszystkim ustalenia treści łączącej strony umowy, z której roszczenia te zostały wywiedzione, a w szczególności stwierdzenia, czy nakładała ona na stronę pozwaną obowiązek poprawienia więźby dachowej do stanu, który pozwalałby na bezpieczną wymianę pokrycia dachowego. Dopiero wyjaśnienie tej istotnej okoliczności pozwoli ocenić, czy odstąpienie przez powoda od umowy może być uznane za skuteczne i usprawiedliwiać żądanie zwrotu własnego świadczenia oraz zapłaty odszkodowania. Sąd Okręgowy nie dokonał w tym zakresie dostatecznych ustaleń, bezzasadnie – z pominięciem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - przyjmując, że do wymiany pokrycia dachowego nie doszło wskutek dostarczenia przez pozwanego blachodachówki o wymiarach mniejszych od zamówionych oraz niedostarczenia innych materiałów niezbędnych do wykonania tych prac, co usprawiedliwia uchylenie zaskarżonego wyroku w tej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (art. 386 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na powyższe rozstrzygnięcie powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 382 oraz art. 386 § 4 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości lub w części i przekazanie sprawy temu Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na zażalenie strona pozwana wniosła o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu apelacyjnym sąd drugiej instancji, kontynuując postępowanie przed sądem pierwszej instancji, rozpoznaje sprawę na nowo w sposób – w zasadzie - nieograniczony (art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.). W konsekwencji, w razie uwzględnienia apelacji - z reguły - zmienia zaskarżony wyrok i orzeka co do istoty sprawy (art. 386 § 1 k.p.c.). Uchylenie zaskarżonego wyroku połączone z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji dopuszczone zostało jedynie w przypadkach określonych w art. 386 § 2 i 4 k.p.c. Kontroli prawidłowości takiego orzeczenia służy zażalenie przewidziane w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. Ocenie Sądu Najwyższego może być poddana jedynie trafność zakwalifikowania wskazanych wyżej przypadków jako przesłanek uzasadniających wydanie orzeczenia kasatoryjnego.

U podstaw zaskarżonego wyroku legła konstatacja, że zasadnicze znaczenie dla oceny zasadności powództwa miała kwestia skuteczności odstąpienia przez powoda od umowy zawartej ze stroną pozwaną w grudniu 2005 r. Wniosek ten należy uznać za trafny, skoro roszczenia dochodzone w sprawie niniejszej oparte zostały na twierdzeniu, że strona powodowa odstąpiła od powyższej umowy (art. 494 k.p.c.). Prawidłowo Sąd Apelacyjny uznał, że przesądzenie powyższej kwestii nie jest możliwe bez ustalenia treści umowy łączącej strony i jednoznacznego stwierdzenia, na której ze stron spoczywał obowiązek przygotowania więźby dachowej do położenia na niej nowego poszycia. Sąd Okręgowy ustaleń takich nie poczynił, przy czym w sposób dowolny sformułował wniosek co do przyczyn niewykonania przez stronę pozwaną wymiany poszycia dachowego. Zaniechania te, słusznie zostały zakwalifikowane w zaskarżonym wyroku jako uchylenie się przez Sąd pierwszej instancji od rozpoznania istoty

sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. (omyłkowo wskazanym jako art. 386 § 1 k.p.c.).

Stwierdzenie przez Sąd drugiej instancji przy rozpoznawaniu apelacji wystąpienia przesłanki nierozpoznania istoty sprawy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kuratoryjnego. Wbrew zatem odmiennemu zapatrywaniu skarżącego, Sąd Apelacyjny nie był zobligowany kontynuować rozpoznania sprawy i przeprowadzić dowody bezzasadnie pominięte przez Sąd pierwszej instancji. Tym samym zarzut naruszenia art. 382 k.p.c. okazał się chybiony.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi Apelacyjnemu stosownie do art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.